

Når ansøgninger om tjenestefrihed uden løn ud over 3 år til de under pkt. 3) og 4) nævnte formål forelægges for finansministeriet, giver finansministeriet som fast praksis samtykke til disse ansøgninger.

5) Tjenestefrihed uden løn til tjenestemænd der søger beskæftigelse i det private erhvervsliv eller ønsker tjenestefrihed af andre personlige årsager. Tjenestefrihed til disse formål ydes uden medregning i pensionsalder og normalt uden medregning i lønanciennitet.

Praksis i finansministeriet for at give samtykke til tjenestefrihed ud over 3 år i de under 5) nævnte tilfælde er, at der ved afgørelse af ansøgninger om tjenestefrihed i længere perioder lægges vægt på formålet, hvortil den ansøgte tjenestefrihed skal anvendes, ligesom der lægges vægt på vedkommende ministeriums anbefaling af den ansøgte tjenestefrihed, men som hovedregel gives der ikke samtykke til tjenestefrihed ud over 4-5 år.

Lovforslaget om ændring af § 58, stk. 1, tager sigte på, at ansøgninger om tjenestefrihed uden løn ud over 3 år ikke i noget tilfælde kræver finansministerens samtykke, og skal ses dels som et led i regeringens moderniserings- og decentraliseringsplaner, dels ud fra den kendsgerning, at afgørelse af ansøgninger om tjenestefrihed ud over 3 år efter nugældende bestemmelser træffes af finansministeren med udgangspunkt i vedkommende ministeriums anbefalinger.

Til § 1, nr. 10

På det statslige overenskomstområde findes en praksis, hvorefter tjenestefrihed med hel eller delvis løn med henblik på studieformål gøres betinget af, at den ansatte forbliver i tjenesten en vis periode efter uddannelsen (tjenestepligt) og i modsat fald tilbagebetaler den løn, der er udbetalt i or-

lovsperioden.

I henhold til Lov om forsvarrets personel har forsvarsministeren hjemmel til at fastsætte bestemmelser om varigheden af den tjeneste, ansatte, herunder tjenestemænd, i forsvaret forpligter sig til at udføre efter endt uddannelse, hvortil forsvarsministeriet betaler omkostningerne.

Det findes rimeligt, at der også for tjenestemænd uden for forsvaret kan skabes en vis sikkerhed for, at en ansat, der gennemgår en uddannelse, hvortil omkostningerne afholdes af staten, forbliver i sin stilling en nærmere fastsat periode efter uddannelsen og derved anvender den viden, der er erhvervet under den gennemløbne uddannelse, inden for statens tjeneste.

Det foreslås derfor, at der ved aftale mellem finansministeren eller den enkelte minister og vedkommende organisation i henhold til § 45 fastsættes rammer, inden for hvilke den enkelte minister kan bestemme, at uddannelse gøres betinget af, at tjenestemanden påtager sig en vis tjenestepligt efter gennemgået uddannelse.

Aftale om sådanne rammer forudsættes at indeholde oplysninger om, hvilke personalegrupper der er omfattet, hvilke uddannelser tjenestepligten i givet fald kan omfatte, tjenestepligtens maksimale længde, hvilket ansættelsesområde tjenestepligten omfatter, samt hvilke vilkår der i øvrigt måtte være knyttet til tjenestepligten, herunder hvorledes der forholdes ved afbrydelse af tjenesten.

Bestående ordninger, der er fastsat ved lov eller i medfør af lov, berøres ikke af lovforslaget.

Fastsættelse af tjenestepligt forudsættes at kunne ske såvel i forbindelse med uddannelse, der gennemføres som led i tjenesten, som i forbindelse med uddannelse, der gennemføres under tjenestefrihed med hel eller delvis løn.

Uddannelse med tilknyttet tjenestepligt vil ikke kunne pålægges en tjenestemand mod hans vilje.